



Finanšu ministrija

PIEŠĶIRTIE NODOKĻU ATVIEGLOJUMI PAR 2020.GADU

2022.gada janvāris



Finanšu ministrija

NODOKĻU IZDEVUMU (ATVIEGLOJUMU) DEFINĪCIJA

Starptautiskajā praksē izmanto plašāku nodokļu atvieglojumu apzīmējumu „**nodokļu izdevumi**” (***tax expenditures***).

Nodokļu izdevumi *ir tiesību normas, regulējumi vai prakse, kas samazina vai atliek nodokļu nomaksu salīdzinoši šauram nodokļu maksātāju lokam.**

Nodokļu izdevumi *ir arī valsts nesaņemtie ienākumi nodokļa atvieglojumu pastāvēšanas dēļ.***

Nodokļu izdevumiem *var būt dažādas formas:*

- izņēmumi ar nodokli apliekamajā bāzē;
- ar nodokli neapliekamā bāzes daļa (piemēram, neapliekamais minimums);
- samazinātās likmes;
- nodokļu “brīvdienas”;
- speciālās ekonomiskās zonas;
- nodokļu kredīti;
- atlikts nodokļa maksājums;
- samazinājums nodokļu saistībās u.c.



* OECD (2010). *Tax expenditures in OECD countries*, OECD publishing with reference to Anderson, B. (2008)

** Schick A., *Performance Budgeting and Accrual Budgeting: Decision Rules or Analytic Tools*, 2007



Finanšu ministrija

Nodokļu atvieglojumi – valsts negūtie ieņēmumi – ap **2,5 miljardu euro** apmērā, kas ir **1/4 daļa** no nodokļu ieņēmumiem un **8,4%** no IKP

Nodokļu atvieglojumu aprēķinātais apmērs 2018.–2020.gadā

Nodoklis	2020			2019			2018		
	Milj. euro	% no NI*	% no IKP	Milj. euro	% no NI*	% no IKP	Milj. euro	% no NI*	% no IKP
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	968,2	53,2	3,30	890,4	46,1	2,93	839,4	48,6	2,88
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	20,7	10,0	0,07	20,8	46,4	0,07	6,9	2,3	0,02
Mikrouzņēmumu nodoklis	66,1	99,6	0,23	84,7	104,1	0,28	112,4	124,9	0,39
Nekustamā īpašuma nodoklis	18,8	8,5	0,06	19,2	8,5	0,06	18,2	8,2	0,06
Pievienotās vērtības nodoklis	895,6	35,2	3,05	928,0	35,0	3,05	901,3	36,7	3,09
Akcīzes nodoklis	239,1	22,6	0,81	176,4	16,6	0,58	186,3	18,1	0,64
Dabas resursu nodoklis	246,8	721,3	0,84	241,5	793,2	0,79	211,2	700,8	0,72
Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis	15,6	16,0	0,05	14,8	15,5	0,05	13,3	14,1	0,05
Uzņēmumu transportlīdzekļu nodoklis	5,0	23,1	0,02	5,2	24,5	0,02	4,8	22,4	0,02
Elektroenerģijas nodoklis	2,2	46,8	0,01	2,3	45,0	0,01	2,3	45,4	0,01
KOPĀ	2 478,2	25,9	8,45	2 383,2	24,7	7,83	2 296,1	25,0	7,88

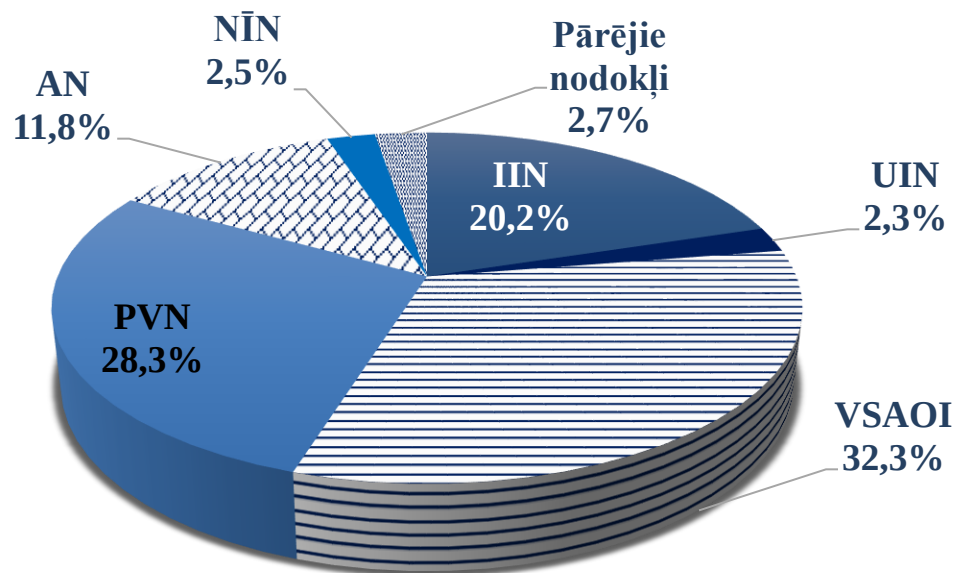
* % no analizētā nodokļa ieņēmumiem, ailē KOPĀ – % no analizēto nodokļu kopējo ieņēmumiem



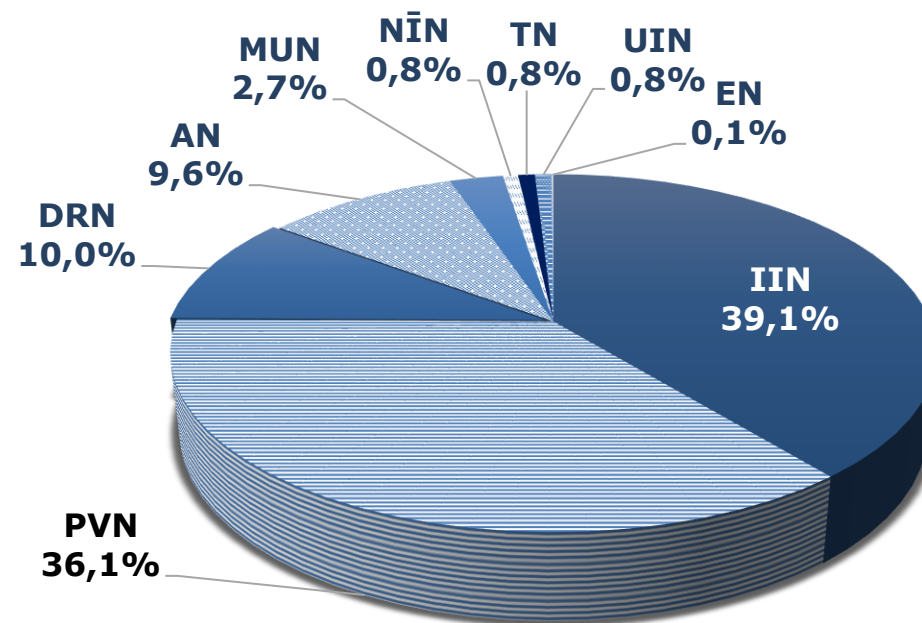
Finanšu ministrija

Būtiskākie nodokļu atvieglojumi 2020.gadā Latvijā - PVN un IIN nodokļos

Nodokļu ieņēmumu sadalījums* 2020.gadā



Nodokļu atvieglojumu apmēra sadalījums 2020.gadā



* Neskaitot iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā

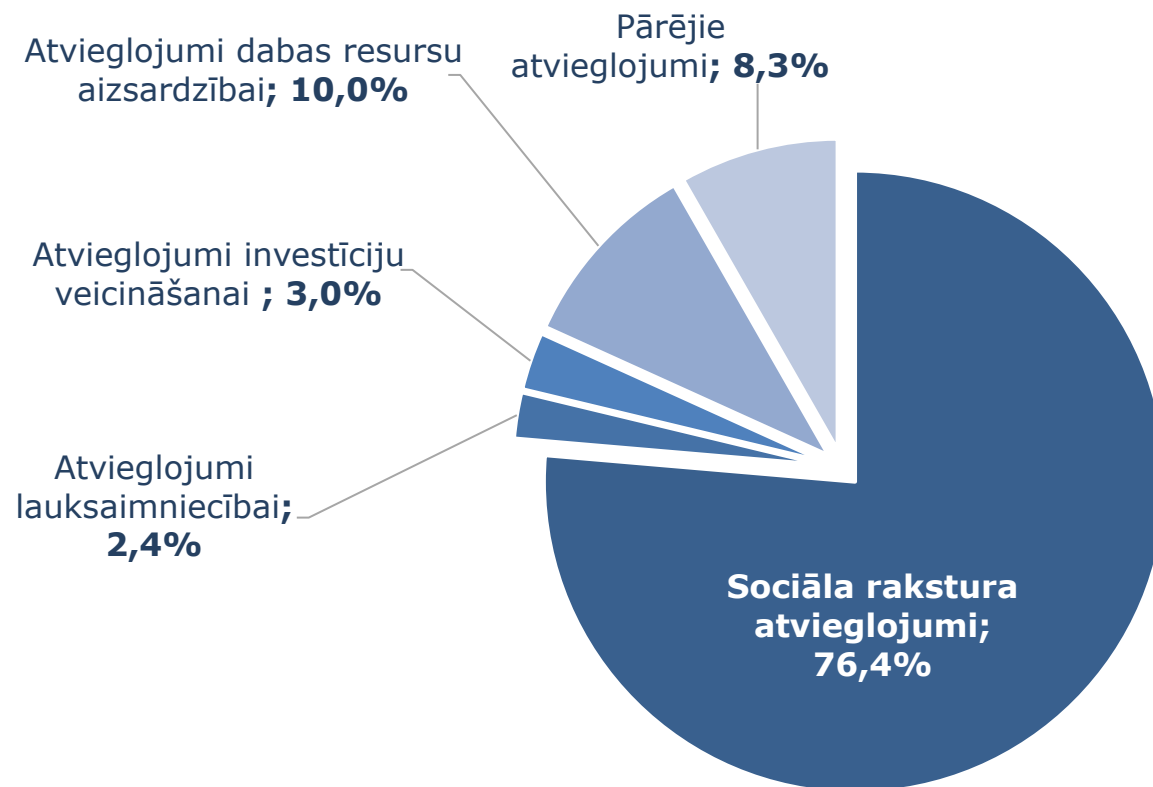
VSAOI – valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
PVN – pievienotās vērtības nodoklis
IIN – iedzīvotāju ienākuma nodoklis
UIN – uzņēmumu ienākuma nodoklis
AN – akcīzes nodoklis
NĪN – nekustamā īpašuma nodoklis
DRN – dabas resursu nodoklis
MUN – mikrouzņēmumu nodoklis
TN – transportlīdzekļu nodokļi
EN – elektroenerģijas nodoklis



Finanšu ministrija

Lielākais apmērs ir sociāla rakstura atvieglojumiem

Nodokļu atvieglojumu sadalījums 2020.gadā pēc to apmēra un mērķa



- Sociālā rakstura atvieglojumi ir atbalsts dažādām iedzīvotāju grupām to ienākumu palielināšanā un izdevumu samazināšanā, sniedzot atbalstu sociāli mazāk aizsargātiem iedzīvotājiem.
- Atvieglojumi investīciju veicināšanai veido daļa no UIN atvieglojumiem un arī MUN režīma ietekme. Kā arī pati UIN sistēma jau ir veidota, lai veicinātu investīciju veikšanu.



Finanšu ministrija

IEDZĪVOTĀJU IENĀKUMA NODOKĻA (**IIN**) ATVIEGLOJUMI





Finanšu ministrija

IIN atvieglojumi ~1 miljards euro, kas ir nedaudz vairāk par pusi no IIN ieņēmumiem 2020.gadā

IIN atvieglojumu aprēķinātais apmērs 2018. – 2020.gadā, milj. euro

Nodokļa atvieglojums	2020	2019	2018
Neapliekamie minimumi, tai skaitā:	504,1	464,0	443,7
1. Neapliekamais minimums	154,4	140,7	140,0
2. Pensionāra neapliekamais minimums	349,7	323,3	303,7
Nodokļa atvieglojumi, tai skaitā:	186,7	176,5	153,5
1. Atvieglojums par apgādībā esošu personu	161,7	151,8	130,3
2. Atvieglojumi personām ar invaliditāti	22,7	22,2	20,7
3. Atvieglojumi politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem	2,4	2,5	2,5
Attaisnotie izdevumi, tai skaitā:	43,1	50,3	50,3
1. Par izglītības, ārstnieciskajiem pakalpojumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem	24,3	29,1	29,1
4. Iemaksas privātajos pensiju fondos un apdrošināšanas prēmiju maksājumi	18,8	21,1	21,1
Neapliekamie ienākumi*, tā piemēram:	234,2	199,6	191,9
1. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izmaksātie pabalsti un atlīdzības	143,4	128,2	120,9
2. Ienākums, kas gūts aizdevuma (kredīta) saistību samazināšanas vai dzēšanas rezultātā	20,1	1,5	2,3
3. Ienākums no sava īpašuma atsavināšanas (izņemot nekustamo īpašumu)	16,1	20,3	19,5
KOPĀ ATVIEGLOJUMI (bez neapliekamajiem ienākumiem)	734,0	690,8	647,5
KOPĀ	968,2	890,4	839,4
% no IIN ieņēmumiem	53,2%	46,1%	48,6%

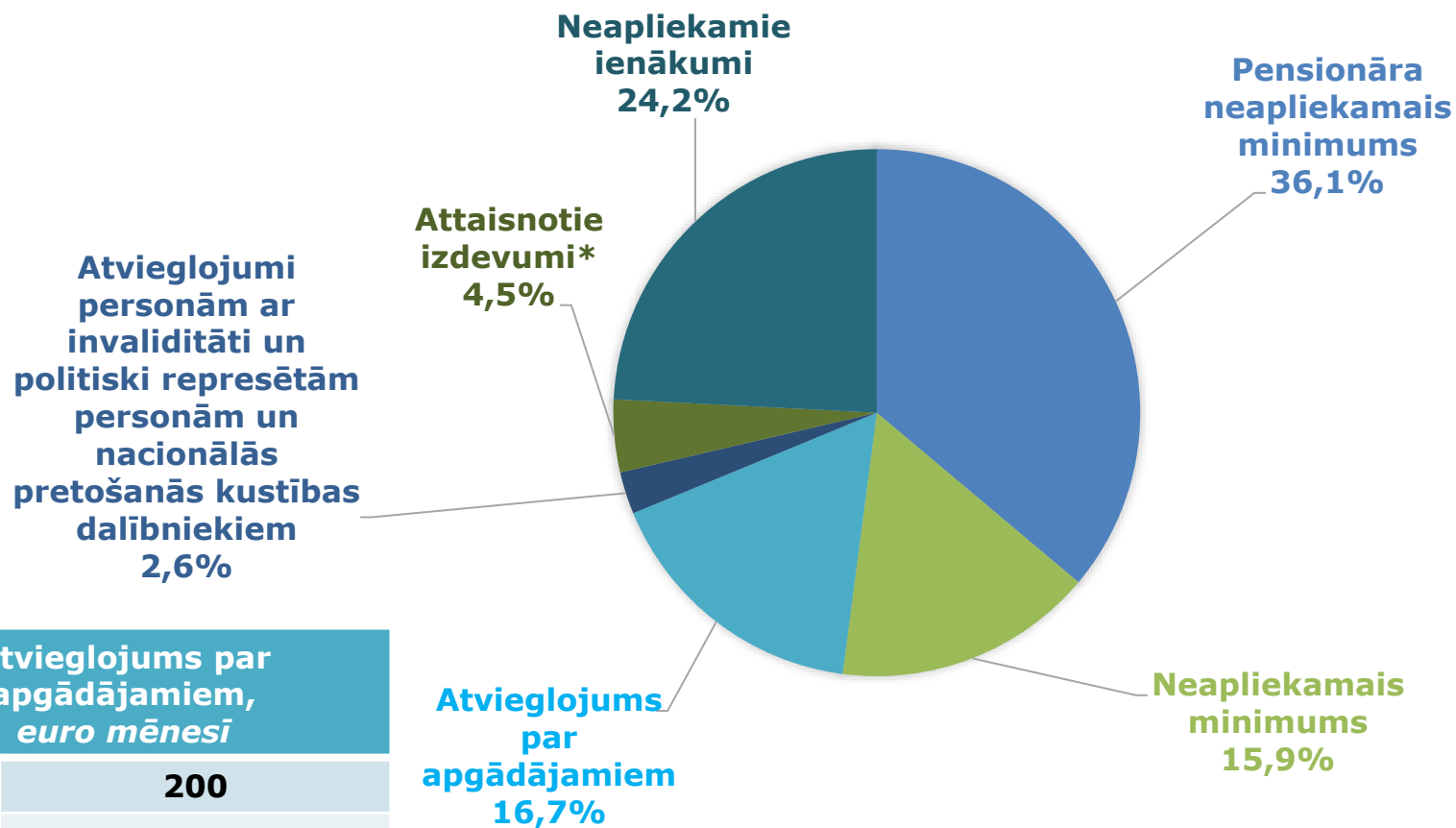
* Neapliekamie ienākumi, kas noteikti likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» 9.pantā



Finanšu ministrija

IIN atvieglojumi – būtisks sociālais atbalsts

IIN atvieglojumu procentuālais sadalījums pēc to apmēra 2020.gadā



Pensionāra neapliekamais minimums, euro mēnesī	
2018	250
2019	270
2020	300
2021	330

Maksimālais diferencētais neapliekamais minimums, euro mēnesī	
2018	200
2019	230
2020	300
2021	300

Atvieglojums par apgādājamiem, euro mēnesī	
2018	200
2019	230
2020	250
2021	250

*par izglītību un ārstniecību, ziedojumiem un dāvinājumiem, iemaksām privātajos pensiju fondos un apdrošināšanas prēmiju maksājumiem



Finanšu ministrija

PIEVIENTOTĀS VĒRTĪBAS NODOKĻA (**PVN**) ATVIEGLOJUMI





Finanšu ministrija

PVN atvieglojumi ~0,9 miljardi euro, kas ir apmēram 1/3 daļa no PVN ieņēmumiem 2020.gadā

PVN atvieglojumu aprēķinātais apmērs 2018. – 2020. gadā, milj. euro

Preces un pakalpojumi	2020	2019	2018
Ar PVN samazināto likmi apliekamie darījumi, tai skaitā:	118,2	134,8	127,4
1. Medikamentu piegādes	35,7	34,1	33,5
2. Medicīnisko ierīču piegādes	3,5	4,0	3,6
3. Zīdaiņiem paredzēto specializēto pārtikas produktu piegādes ¹	0,99	1,1	1,1
4. Pasažieru un to bagāžas regulāro pārvadājumu pakalpojumi iekšzemē	14,9	23,6	22,3
5. Mācību literatūras un oriģinālliteratūras piegādes	1,4	1,6	1,6
6. Avīžu, žurnālu, biļetenu un citu periodisko izdevumu piegādes	2,9	3,0	3,2
7. Izmitināšanas pakalpojumi tūristu mītnēs	5,6	14,0	12,2
8. Siltumenerģijas piegādes iedzīvotājiem	15,7	16,8	17,2
9. Koksnes kurināmā piegādes iedzīvotājiem ¹	11,9	12,0	12,3
10. Svaigu augļu, ogu un dārzeņu piegādes	25,7	24,7	20,6
Ar PVN neapliekamie darījumi²	777,4	793,1	773,9
KOPĀ	895,6	928,0	901,3
% no PVN ieņēmumiem	35,2%	35,0%	36,7%

¹ Dati pieejami par 2018.gadu, par 2019.gadu un 2020.gadu aprēķināts indikatīvs rādītājs

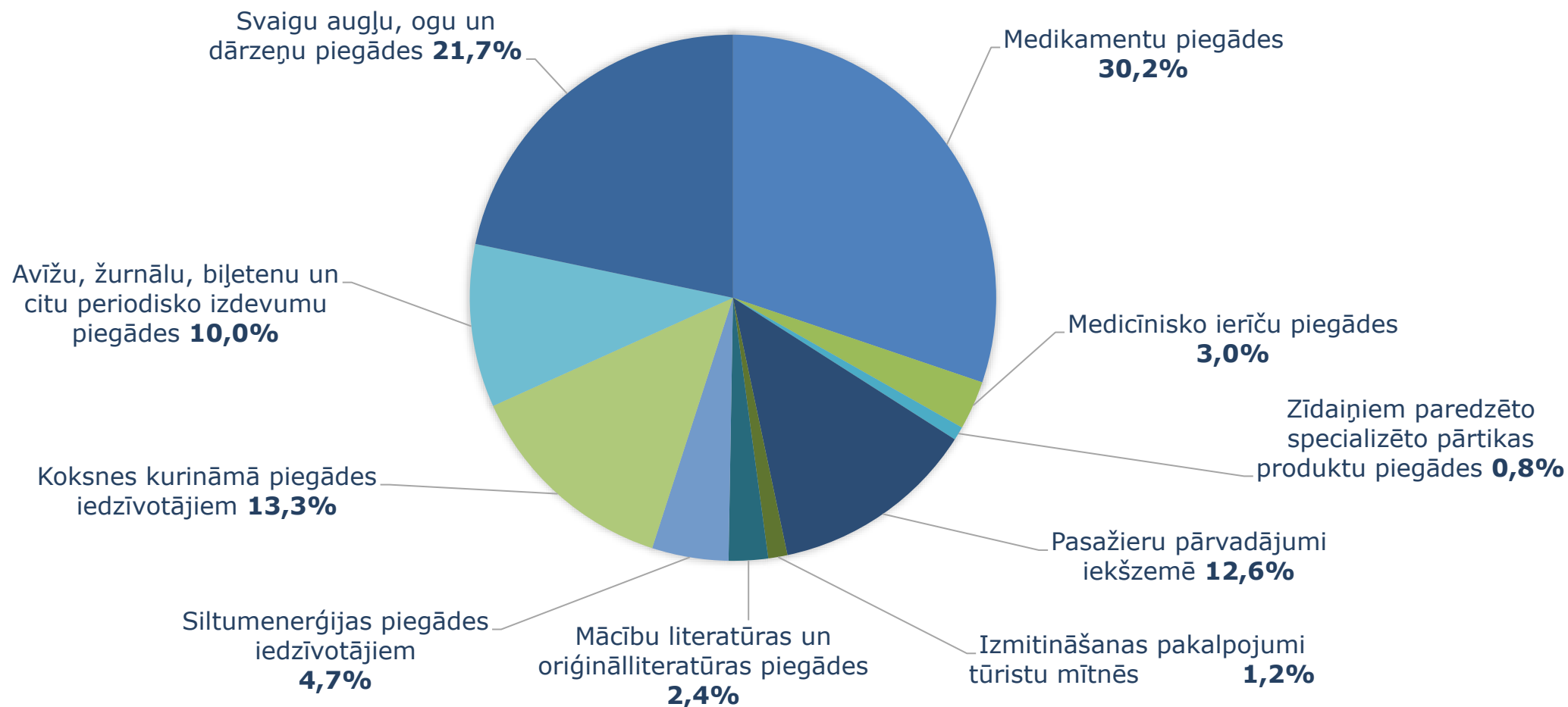
² Ar nodokli neapliekamie darījumi saskaņā ar likuma 52.pantu un no nodokļa atbrīvotu ieguldījumu zelta piegādes saskaņā ar 139.pantu. Aptuvenus aprēķins, jo PVN deklarāciju dati sniedz informāciju par visiem darījumiem, tai skaitā, par viena produkta vairākkārtējam piegādēm, nevis tikai par nodoto gala patēriņam



Finanšu ministrija

PVN samazinātās likmes (5% un 12% apmērā) – sociāli jūtīgs jautājums

Ar PVN samazināto likmi apliekamo preču un pakalpojumu procentuālais sadalījums pēc to apmēra 2020.gadā





Finanšu ministrija

UZŅĒMUMU IENĀKUMU NODOKĻA (UIN) ATVIEGLOJUMI





Finanšu ministrija

No 2018.gada ieviests jauns nodokļa modelis – UIN maksāšana tiek atlikta līdz brīdim, kad peļņa tiek sadalīta vai citādā veidā novirzīta tādiem izdevumiem, kuri nenodrošina uzņēmuma turpmāku attīstību

Jaunais UIN modelis pats par sevi jau ir atvieglots nodokļu režīms, līdz ar to lielākā daļa no nodokļa atvieglojumiem, kas bija līdz 2018.gadam, netika saglabāti.

Saglabātie atvieglojumi:

- ziedojumiem sabiedriskā labuma organizācijām (*lai palielinātu ziedojumu veikšanas intensitāti, no 2020.gada līdz 2022.gadam uzņēmumi, kas ziedo sabiedriskā labuma organizācijām, varēs samazināt taksācijas periodā par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm maksājamo UIN par 85% no ziedotās summas, vienlaicīgi nepārsniedzot 30% no aprēķinātās UIN summas par aprēķinātajām dividendēm*);
- akciju atsavināšanai;
- lauksaimniecībai par summām, kas izmaksātas subsīdiju veidā attīstībai;
- kuģošanas nozarei par kuģu pārvadājumiem iekšzemes uzņēmumiem.

Pārejas noteikumos iekļauti sekojoši atvieglojumi, kas uz noteiktu laika periodu pārņemti no likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli":

- iepriekšējo gadu zaudējumu segšanai - 5 gadu pārejas periods;
- atlaidei par zaudējumiem, kas radušies valsts kapitālsabiedrībai, kuras daļas vai akcijas nedrīkst atsavināt, kura pilda ar saimniecisko darbību nesaistītas valsts deleģētas funkcijas;
- atbalstāmiem investīciju projektiem, kas apstiprināti MK līdz 2017.gada 31.decembrim;
- atlaidei brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās - ieguldījumi veikti līdz 31.12.2035. vai paredzamās algu izmaksas veiktas līdz 31.12.2024. (spēkā no 2020.gada).



Finanšu ministrija

UIN atvieglojumu apmērs 2020.gadā salīdzinājumā ar 2019.gadu ir samazinājies par 0,3%

UIN atvieglojumu aprēķinātais apmērs 2018. - 2020.gadā, milj. euro

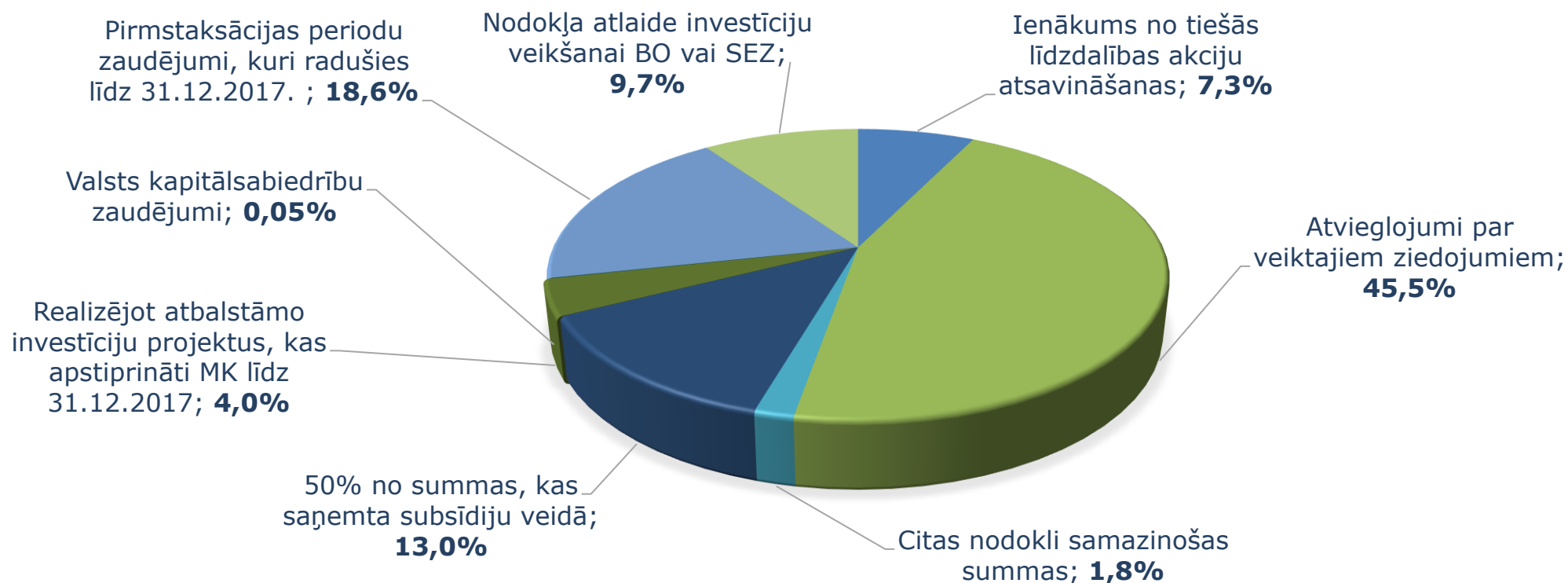
Nodokļa atvieglojums	2020	2019	2018
Likumā noteiktie nodokļa atvieglojumi, tai skaitā:	14,0	14,1	5,8
1. Nodokļa atvieglojumi par ziedojumiem	9,4	8,2	0,2
2. Nodokļa atvieglojums ienākumam no tiešās līdzdalības akciju atsavināšanas	1,5	3,1	3,3
3. Nodokļa atlaide 50% apmērā no summas, kas saņemta subsīdiu veidā kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai	2,7	2,0	1,4
4. Citas nodokli samazinošas summas	0,4	0,7	0,9
Nodokļa atvieglojumi ar pārejas periodu, tai skaitā:	6,7	6,7	1,1
1. Nodokļa atlaide iespējai segt taksācijas un iepriekšējo periodu zaudējumus (ar piecu gadu pārejas periodu)	3,9	4,9	0,4
2. Nodokļa atlaide zaudējumiem, kas radušies valsts kapitālsabiedrībai, kuras daļas vai akcijas nedrīkst atsavināt, kura pilda ar saimniecisko darbību nesaistītas valsts deleģētas funkcijas	0,01	0,01	0,02
3. Nodokļa atlaide, realizējot atbalstāmo investīciju projektus, kas apstiprināti MK līdz 2017.gada 31.decembrim	0,8	0,8	0,7
4. Nodokļa atlaide investīciju veikšanai brīvostās vai speciālajās ekonomiskajās zonās	2,0	0,9	0,0
KOPĀ	20,7	20,8	6,9
% no UIN ieņēmumiem	10,0%	46,4%	2,3%



Finanšu ministrija

Lielākie UIN atvieglojuma apmēri 2020.gadā - ziedojumiem un pirmstaksācijas periodu zaudējumu segšanai

UIN atvieglojumu procentuālais sadalījums pēc to apmēra 2020.gadā





Finanšu ministrija

UIN atvieglojumus nozaru griezumā visvairāk izmanto vairumtirdzniecībā, mazumtirdzniecībā un apstrādes rūpniecībā

Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts 10,6%

Apstrādes rūpniecība 9,8%

Informācijas un komunikācijas pakalpojumi 9,4%

Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība 4,7%

Transports un uzglabāšana 4,6%

Operācijas ar nekustamo īpašumu 3,3%

Būvniecība 2,4%

Profesionālie, zinātniskie un
tehniskie pakalpojumi 0,6%

Pārējie 54,5%

DABAS RESURSU NODOKĻA (DRN) ATVIEGLOJUMI





Finanšu ministrija

DRN atvieglojumi **0,3 miljardi euro**, kas ir **7 reizes vairāk** kā kopējie DRN ieņēmumi 2020.gadā

DRN atvieglojumu aprēķinātais apmērs 2018.-2020.gadā, milj. euro

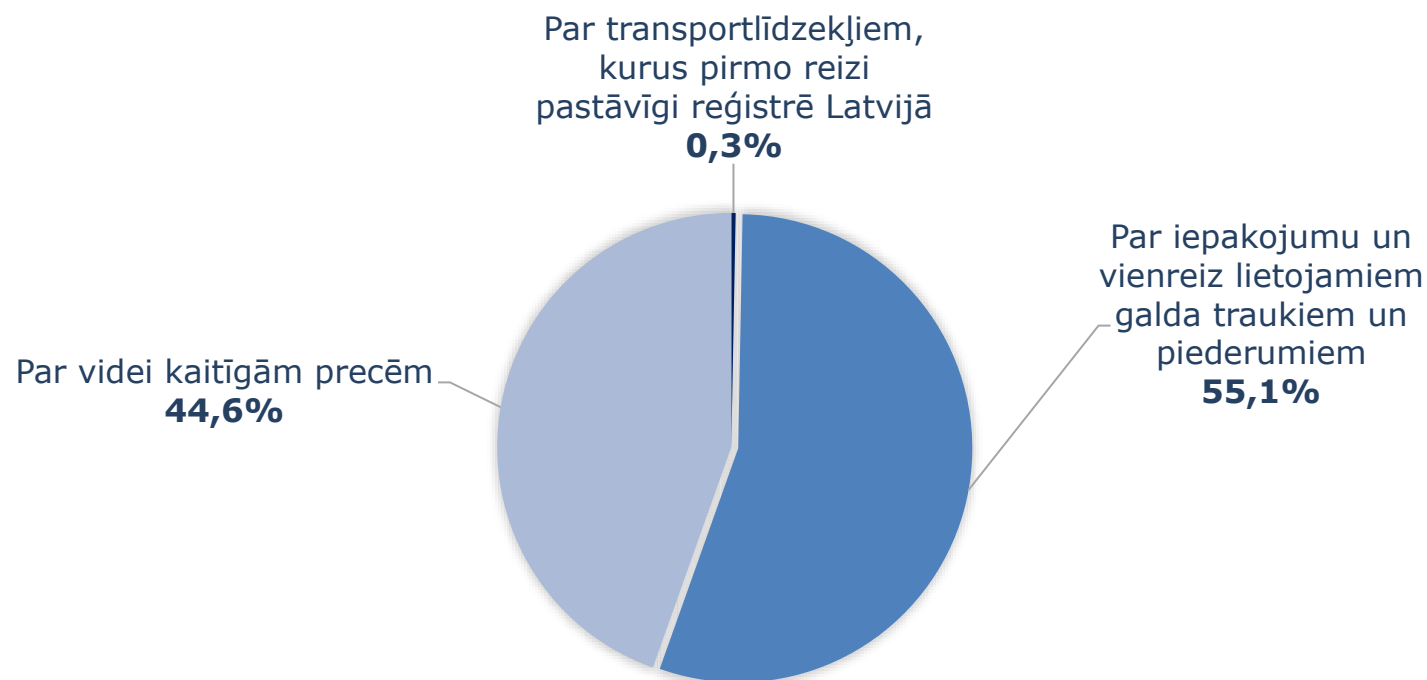
Nodokļa atbrīvojumi	2020	2019	2018
Par transportlīdzekļiem, kurus pirmo reizi pastāvīgi reģistrē LR	0,7	1,0	0,9
Par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, tai skaitā:	136,1	132,8	133,7
1. No stikla izejmateriāliem	29,0	28,9	27,6
2. No plastmasas izejmateriāliem	49,9	46,7	47,2
3. No metāla izejmateriāliem	12,7	12,9	13,5
4. No koksnes, papīra un kartona vai citu dabisko šķiedru un bioplastmasas izejmateriāliem	35,0	33,8	32,9
5. Plastmasas maisiņi	7,2	8,3	10,0
6. No oksisadalāmās plastmasas un polistirola izejmateriāliem	2,2	2,3	2,5
Par videi kaitīgām precēm, tai skaitā:	110,0	107,8	76,6
1. Smēreļļas	2,9	3,1	2,9
2. Svinu saturoši elektriskie akumulatori	3,3	3,3	3,6
3. Galvaniskie elementi un baterijas	4,6	4,4	3,7
4. Citi elektriskie akumulatori	3,4	3,2	3,2
5. Visu veidu riepas	10,6	10,2	10,8
6. Elektriskās un elektroniskās iekārtas, t.sk.:	85,3	83,6	52,5
6.1. Temperatūras maiņas iekārtas	13,6	12,6	Elektriskajām un elektroniskajām iekārtām nodokļa likmes un to klasifikācija mainīta no 2018.gada 1.jūlija, sagrupējot iekārtas 6 kategorijās iepriekšējo 11 vietā.
6.2. Ekrāni, monitori un iekārtas ar ekrānu, kura virsmas laukums ir lielāks par 100 cm ²	10,6	10,3	
6.3. Spuldzes	2,3	2,7	
6.4. Liela izmēra iekārtas (vismaz viens ārējais izmērs pārsniedz 50 cm)	37,6	38,9	
6.5. Maza izmēra iekārtas (neviens ārējais izmērs nepārsniedz 50 cm)	18,3	15,8	
6.6. Mazas informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju iekārtas	2,8	3,3	
KOPĀ	246,8	241,5	211,2
% no DRN ieņēmumiem	721,3%	793,2%	700,8%



Finanšu ministrija

DRN atvieglojumu **mērķis** - panākt ražotāju un tirgotāju aktīvu iesaisti un atbildību par atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšanu*

DRN atvieglojumu procentuālais sadalījums pēc to apmēra 2020.gadā



* Nodokļa maksātājs DRN par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, kā arī videi kaitīgām precēm nemaksā, ja tas nodrošina reģenerācijas normu izpildi, kā arī ir izveidojis šo piederumu un preču apsaimniekošanas sistēmu, iesniedzis VARAM padotībā esošai iestādei finanšu nodrošinājumu un noslēdzis ar šo iestādi līgumu par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu.



Finanšu ministrija

MIKROUZŅĒMUMU NODOKLIS (**MUN**)





Finanšu ministrija

Teorētiski negūtais nodokļu ieņēmumu apmērs veido ap **66,1 milj. euro**, kas ir **99,6%** no kopējiem MUN ieņēmumiem 2020.gadā

MUN režīma – teorētiski negūtie ieņēmumi 2018. – 2020.gadā*, milj. euro

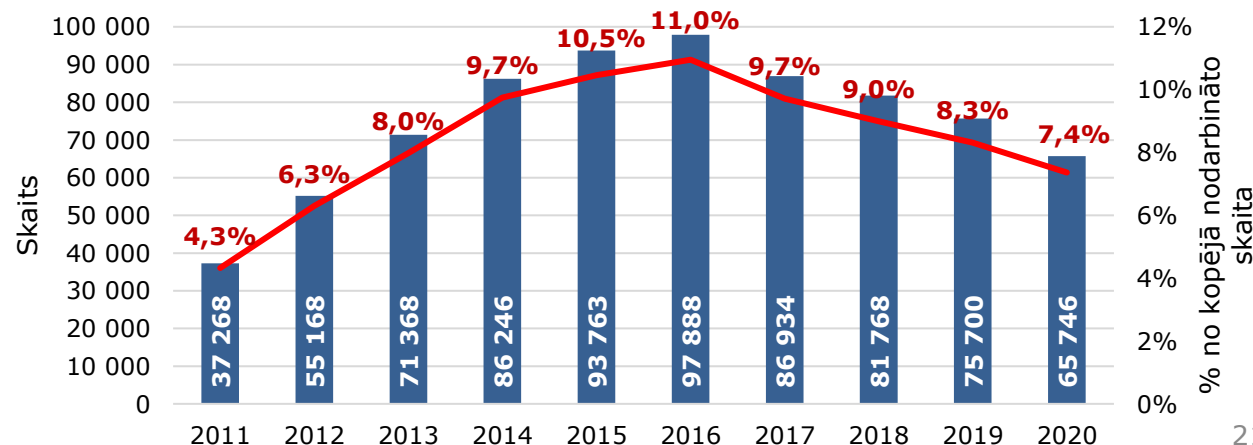
MUN režīms	2020	2019	2018
MUN kopējā ietekme, tai skaitā:	66,1	84,7	112,4
MUN ietekme uz VSAOI	56,4	65,5	83,1
MUN ietekme uz IIN	9,7	19,2	29,4
% no MUN ieņēmumiem	99,6%	104,1%	124,9%

* Finanšu ministrijas teorētiskais novērtējums, cik valsts zaudē nodokļu veidā, ļaujot piemērot MUN režīmu, pieņemot, ja pastāvošie MUN maksātāji būtu maksājuši IIN un VSAOI kā vispārējā režīmā

MUN likmes no 2016. līdz 2020.gadam

	2016	2017	No 2018 līdz 2020
Apgrozījums gadā, euro gadā			
Līdz 7 000	9%	12%	15%
No 7 000 līdz 100 000 (no 01.01.2018. – līdz 40 000)		15%	
Apgrozījuma pārsniegumam	+20%		
Ja darbinieku skaits pārsniedz 5	2% par katru darbinieku virs 5		
Ja darbinieka ienākums pārsniedz 720 euro	20% no ienākuma pārsnieguma		

Mikrouzņēmumos nodarbināto skaits





Finanšu ministrija

AKCĪZES NODOKĻA (**AN**) ATVIEGLOJUMI





Finanšu ministrija

AN atvieglojumi ~239 milj. euro, kas ir aptuveni 23% no kopējiem AN ieņēmumiem 2020.gadā

AN atvieglojumu aprēķinātais apmērs 2018. – 2020.gadā, milj. euro

Nodokļa atvieglojums	2020	2019	2018
Samazinātās AN likmes, tai skaitā:	74,7	65,3	60,9
1. Alkoholiskiem dzērieniem (mazo alus darītavu alus realizācijai)	2,3	2,2	1,6
2. Naftas produktiem (iezīmētiem naftas produktiem, kuru izmanto kā kurināmo un lauksaimniecības mērķiem, kā arī biodegvielām)	71,5	62,2	58,2
3. Dabasgāzei (izmantošanai par kurināmo rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu apstrādes procesos)	0,9	0,9	1,1
Atbrīvojumi, tai skaitā:	164,3	111,1	125,3
1. Alkoholiskiem dzērieniem (galvenokārt, denaturētam spirtam)	129,5	41,9	58,4
2. Tabakas izstrādājumiem (kas piegādāti kuģiem un gaisakuģiem, kas veic starptautiskus pārvadājumus)	2,6	3,0	3,3
3. Naftas produktiem (kurus piegādā un izmanto gaisakuģi, kuri netiek izmantoti privātai atpūtai un izklaidei)	30,7	64,6	62,2
4. Dabasgāzei (kuru izmanto – citiem mērķiem, nevis par degvielu vai kurināmo; divējādi (gan par kurināmo, gan citiem mērķiem, kas nav izmantošana par degvielu vai kurināmo); mineralogiskiem procesiem; lauksaimniecībā izmantojamās zemes segto platību (siltumnīcu) siltumapgādei un rūpniecisko māju putnu novietņu (kūts) un inkubatoru siltumapgādei)	1,4	1,5	1,3
5. Bezalkoholiskiem dzērieniem un kafijai	0,1	0,1	0,1
KOPĀ	239,1	176,4	186,3
% no AN ieņēmumiem	22,6%	16,6%	18,1%

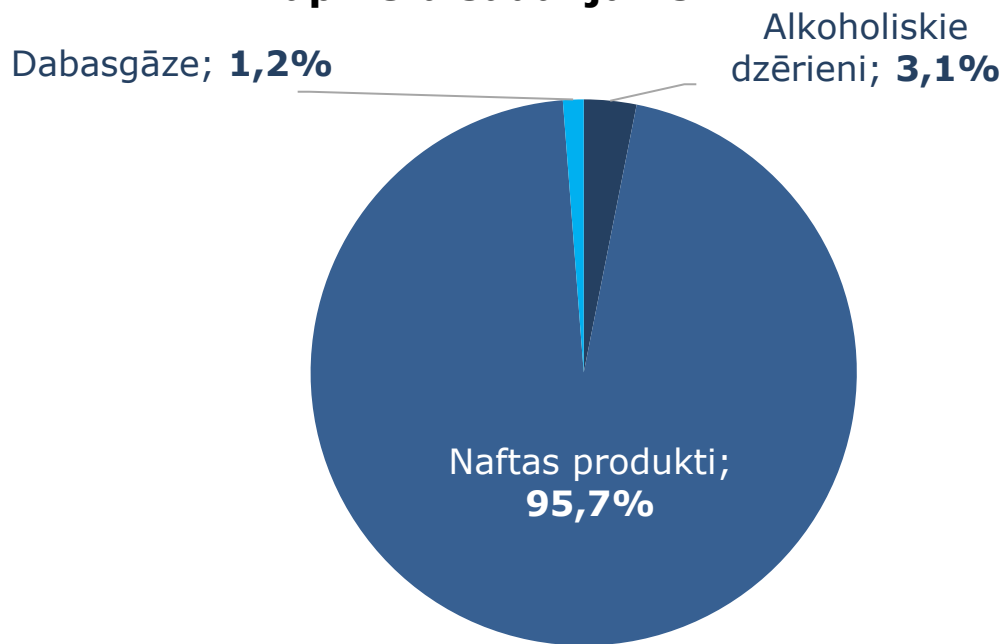


Finanšu ministrija

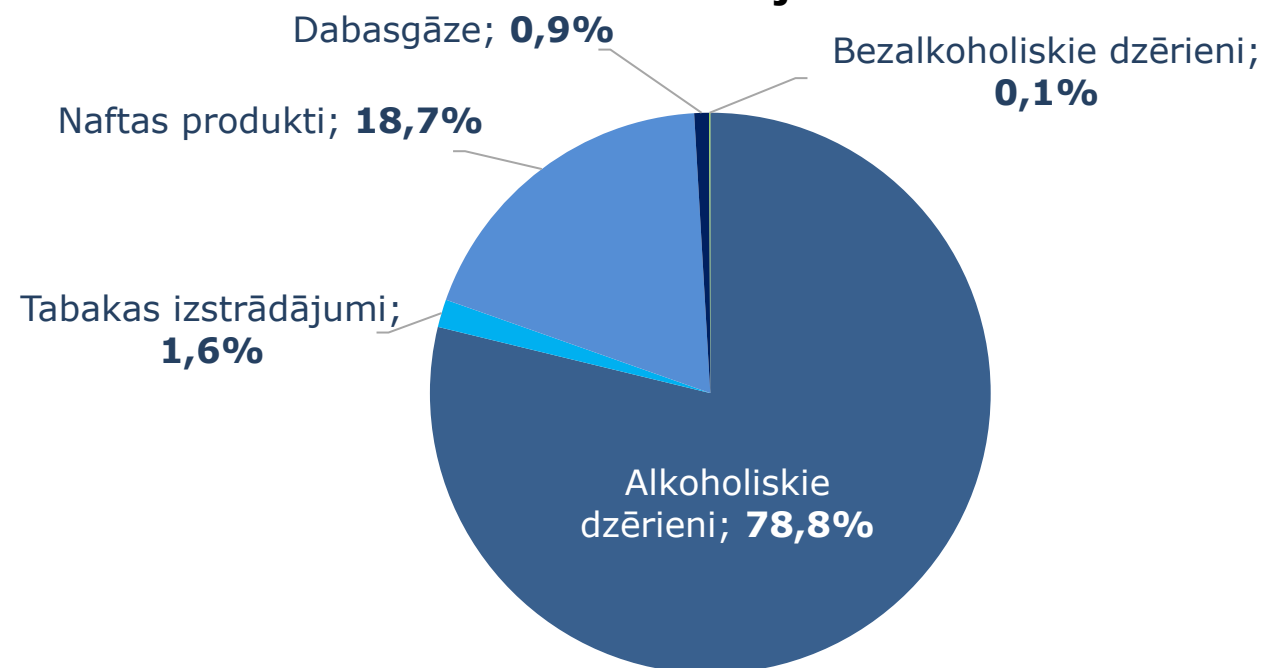
Lielākais atvieglojumu apmērs no samazinātās AN likmes – 96% naftas produktiem (lauksaimniecībai, kurināmajam un biodegvielai), no atbrīvojumiem ~79% alkoholiskajiem dzērieniem (galvenokārt, tiem, kas paredzēti izmantošanai gaisakuģos komerciāliem nolūkiem)

AN atvieglojumu procentuālais sadalījums pēc to apmēra 2020.gadā

Ar samazināto AN likmi apliekamo produktu apmēra sadalījums



Ar AN atbrīvojumu piemēroto produktu apmēra sadalījums





Finanšu ministrija

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA NODOKĻA (**NĪN**) ATVIEGLOJUMI





Finanšu ministrija

NĪN atvieglojumi ~19 milj. euro, kas, salīdzinot ar citiem atvieglojumiem, nav daudz (8,5% no NĪN ieņēmumiem)

NĪN atvieglojumu aprēķinātais apmērs 2018. – 2020.gadā, milj. euro

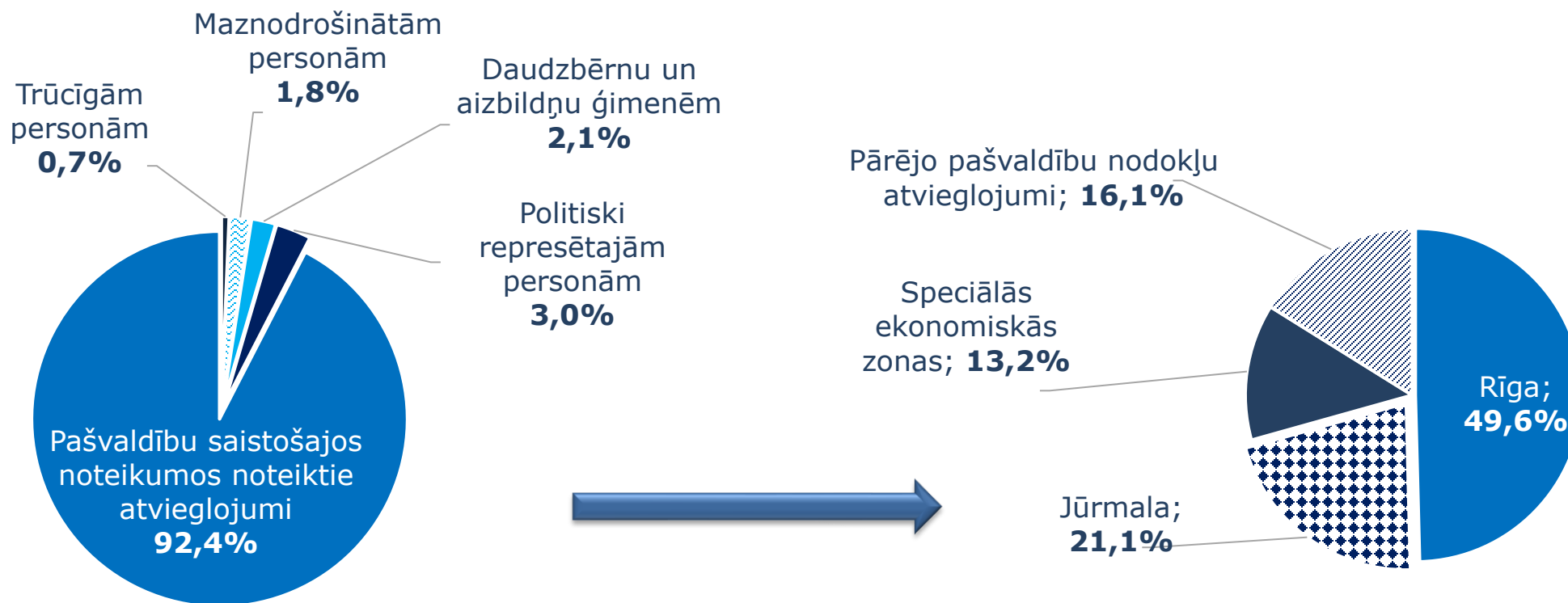
Nodokļa atvieglojums	2020	2019	2018
Likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli" noteiktie atvieglojumu veidi, tai skaitā:	1,4	1,4	2,0
<i>Trūcīgām personām</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Maznodrošinātām personām</i>	0,3	0,4	0,4
<i>Daudz bērnu ģimenēm un aizbildņu ģimenēm</i>	0,4	0,3	0,9
<i>Politiski represētajām personām</i>	0,6	0,6	0,6
Pašvaldību saistošajos noteikumos noteiktie atvieglojumi, no tiem:	17,4	17,8	16,2
Rīgā, no tiem:	8,6	10,2	9,3
<i>Atvieglojumi ģimenēm ar bērniem</i>	3,5	3,3	3,1
<i>Par ēkām, kas atzītas par valsts aizsargājamo kultūras pieminekli un par ēkām, kas atrodas valsts pilsētībūvniecības pieminekļu teritorijā</i>	1,9	2,3	2,0
<i>Personām ar invaliditāti un pensionāriem</i>	1,4	1,2	1,2
<i>Par pašvaldības kapitālsabiedrības īpašumā esošajām dzīvojamām mājām</i>	0,5	0,6	0,5
<i>Atvieglojums personām, kas pārņēmušas dzīvojamās mājas pārvaldīšanu no pašvaldības</i>	0,6	2,0	1,6
Jūrmalā, no tiem:	3,7	3,6	3,6
<i>Par īpašumiem, ja fiziska persona deklarējusi dzīvesvietu Jūrmalā</i>	3,2	3,2	3,4
Speciālajām ekonomiskajām zonām	2,3	2,2	2,0
NĪN atlaides, lai mazinātu Covid-19 sekas	0,8	-	-
KOPĀ	18,8	19,2	18,2
% no NĪN ieņēmumiem	8,5%	8,5%	8,2%



Finanšu ministrija

NĪN atvieglojumu sadalījumā dominē pašvaldību piešķirtie atvieglojumi (~92%)

NĪN atvieglojumu procentuālais sadalījums pēc to apmēra 2020.gadā



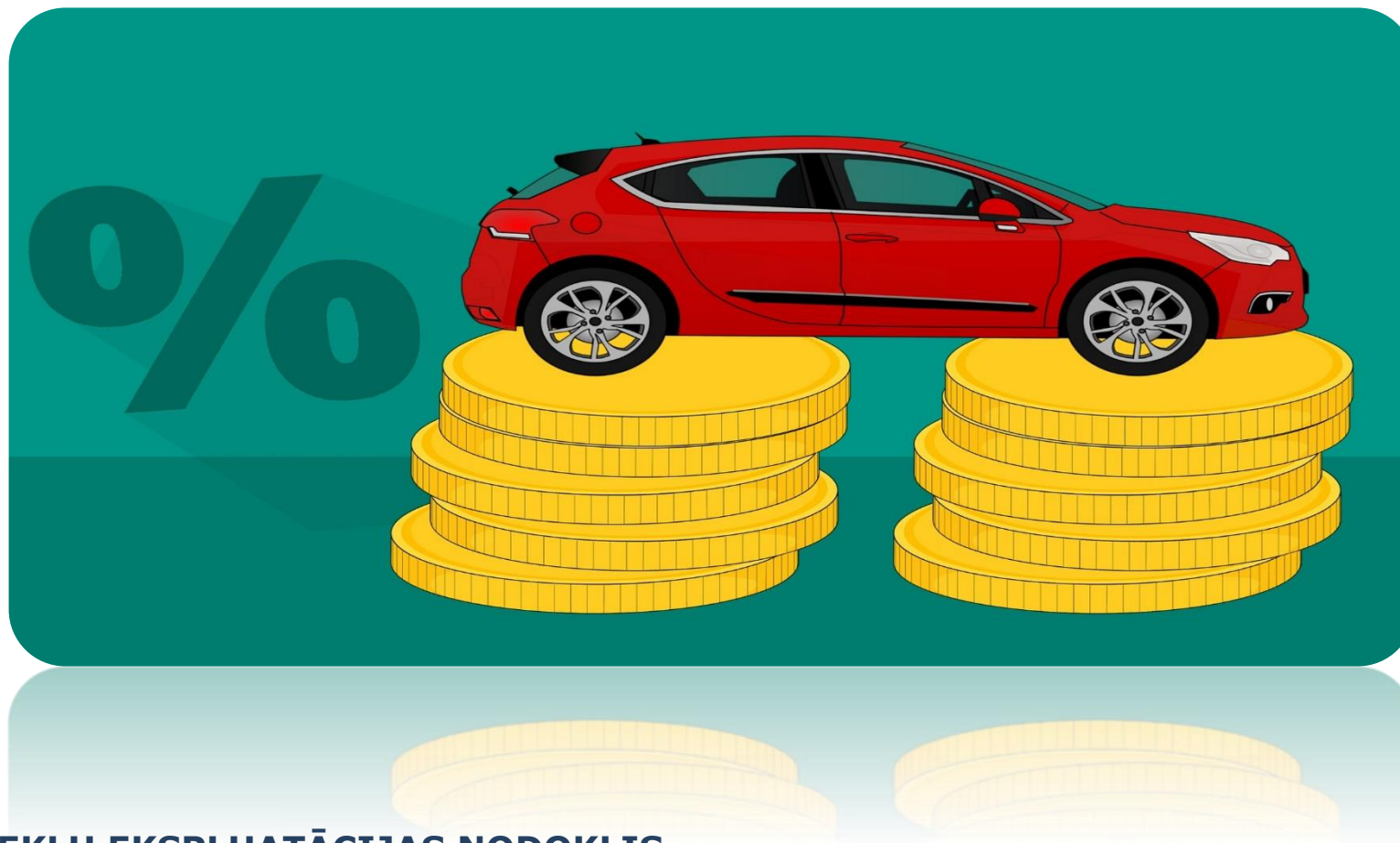
* Gandrīz pusi (49,6%) no kopējā atvieglojumu apmēra, kas noteikts pašvaldību saistošajos noteikumos, veido **Rīgas** domes piešķirtie nodokļa atvieglojumi (2020.gadā – 8,6 milj. euro). Īpaši jāizceļ Rīgas domes papildus piešķirtos nodokļa atvieglojumus ģimenēm ar bērniem. Proti, Rīgas dome papildus jau likumā noteiktajiem atvieglojumiem daudzbērnu ģimenēm (50% no aprēķinātā NĪN personām, kuru apgādībā ir trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam, bet ne vairāk kā 500 euro) ar saviem veiktajiem grozījumiem Rīgas domes saistošajos noteikumos, kas stājās spēkā 2016.gada 1.janvārī, piešķir papildu atvieglojumus: **90%** apmērā par trīs vai vairāk bērniem, **70%** apmērā par diviem bērniem un **50%** apmērā par vienu bērnu.

Savukārt **Jūrmalā** piešķirtais NĪN atvieglojums par zemes īpašumiem, ja fiziska persona deklarējusi pamata dzīvesvietu Jūrmalas administratīvajā teritorijā, 2020.gadā veidoja 17,1% no kopējā atvieglojumu apmēra un 85,8% no Jūrmalas kopējā atvieglojumu apjoma.



Finanšu ministrija

TRANSPORTLĪDZEKĻU NODOKĻU ATVIEGLOJUMI



TEN – TRANSPORTLĪDZEKĻU EKSPLUATĀCIJAS NODOKLIS
UVTN – UZŅĒMUMU VIEGLO TRANSPORTLĪDZEKĻU NODOKLIS



Finanšu ministrija

Transportlīdzekļu nodokļu atvieglojumu ietekme vērtējama kā nebūtiska (vien **0,07%** no IKP)

**Transportlīdzekļu nodokļu TEN un UVTN atvieglojumu¹ aprēķinātais apmērs
2018. – 2020.gadā , milj. euro**

Nodokļa atbrīvojumi un atvieglojumi	2020	2019	2018
Transportlīdzekļi, kas atbrīvoti no TEN²:	11,8	11,2	10,1
1. Motocikli, kvadricikli, tricikli	0,04	0,04	0,04
2. Viegļie automobiļi (reģ. pirms 2005.gada)	6,1	6,3	6,2
3. Viegļie automobiļi (reģ. pēc 2005.gada)	3,4	3,0	3,1
4. Viegļie automobiļi (reģ. pēc 31.12.2008.)	1,8	1,5	0,3
5. Autobusi, kravas automobiļi, seglu vilcēji, piekabes un puspiekabes	0,4	0,5	0,3
Piemērotie TEN atvieglojumi:	3,9	3,6	3,1
1. 50% apmērā IeM padotības iestāžu, AM padotības iestāžu, NBS, pašvaldības policijas iestāžu transportlīdzekļiem	0,3	0,2	0,2
2. 75% apmērā (50% pirms 2017.gada) lauksaimniecības produktu ražotāju, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un atzītu akvakultūras saimniecību transportlīdzekļiem	1,7	1,6	1,4
3. 50% apmērā personai, kurai apgādībā ir trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni, par vienu transportlīdzekli	1,9	1,7	1,5
Transportlīdzekļi, kas atbrīvoti no UVTN³	5,0	5,2	4,8
KOPĀ	20,7	20,0	18,1
% no transportlīdzekļu nodokļu ieņēmumiem	17,3%	17,2%	15,6%

¹ Galvenie atbrīvojumi un atvieglojumi, par kuriem pieejama informācija

² Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa (TEN) atbrīvojumi par invalīdu, diplomātisko, konsulāro vai starptautisko organizāciju pārstāvniecību transportlīdzekļiem, operatīvajiem transportlīdzekļiem, transportlīdzekļiem ar vēsturiskā spēkrata statusu, sporta transportlīdzekļiem, bērnu-invalīdu apgādnieku transportlīdzekļiem un transportlīdzekļiem ar elektromotoru, saskaņā ar Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 6.pantu

³ Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa (UVTN) atbrīvojumi operatīvajiem transportlīdzekļiem, ražotāju demonstrācijas transportlīdzekļiem, nomas transportlīdzekļiem ar specifiskiem nosacījumiem, transportlīdzekļiem, kuri tiek izmantoti tikai saimnieciskās darbības vajadzībām, transportlīdzekļiem ar vēsturiskā spēkrata statusu, sporta transportlīdzekļiem, saskaņā ar Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 14.pantu



Finanšu ministrija

ELEKTROENERĢIJAS NODOKĻA (EN) ATVIEGLOJUMI





Finanšu ministrija

No 2017.gada vairāki EN atvieglojumi ir atcelti. EN atvieglojumu ietekme ir nebūtiska (vien 0,01% no IKP).

EN atvieglojumu aprēķinātais apmērs 2018. – 2020.gadā, milj. euro

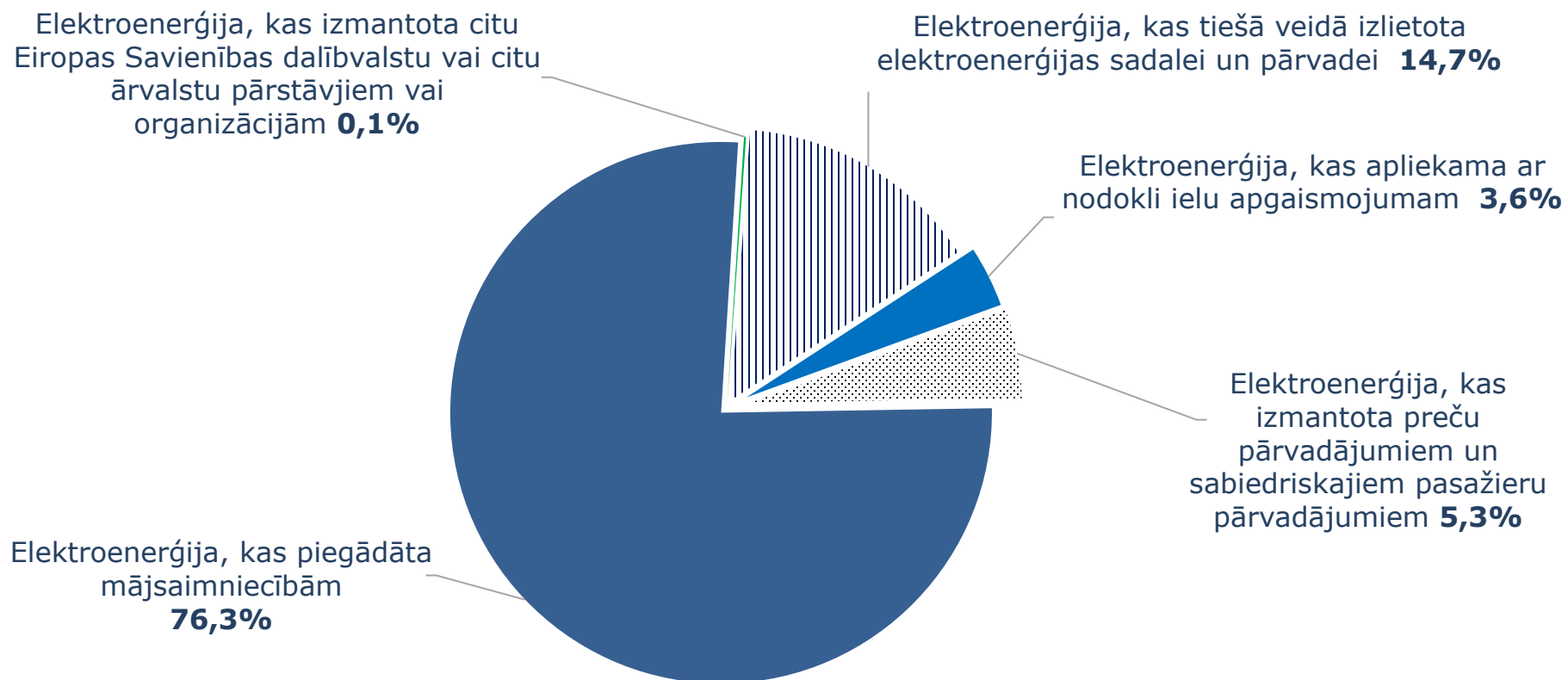
Nodokļa atvieglojums	2020	2019	2018
Elektroenerģija, kas atbrīvota no nodokļa saskaņā ar likuma 6.panta otro un trešo daļu, tai skaitā:	2,2	2,2	2,2
1. Elektroenerģija, kas izmantota preču pārvadājumiem un sabiedriskajiem pasažieru pārvadājumiem	0,1	0,1	0,1
2. Elektroenerģija, kas piegādāta mājsaimeniecībām	1,7	1,6	1,7
3. Elektroenerģija, kas izmantota citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai citu ārvalstu pārstāvjiem vai organizācijām	0,003	0,003	0,003
4. Elektroenerģija, kas tiešā veidā izlietota elektroenerģijas sadalei un pārvadei	0,3	0,4	0,4
Apliekamais elektroenerģijas daudzums, kas piegādāts personām ielu apgaismošanas pakalpojumu sniegšanai, un kas atbrīvots no nodokļa saskaņā ar likuma 6.panta piekto daļu	0,1	0,1	0,1
KOPĀ	2,2	2,3	2,3
% no EN ieņēmumiem	46,8%	45,0%	45,4%



Finanšu ministrija

No EN atvieglojumiem **~76%** atvieglojumi ir māsaimniecībām

EN atvieglojumu procentuālais sadalījums pēc to apmēra 2020.gadā





Finanšu ministrija

2022.gada janvāris

Prezentācijā izmantoti attēli no bezmaksas licencētām vietnēm:

<https://www.pexels.com/>

<https://www.pixabay.com/>